

POTENTIAL FÖR ASKHANTERING

**SYFTE:
ATT FÅNGA HELHETEN**

**SVÅRT ATT VÄRDERA
ENSKILDA DELAR ISOLERAT**

Henrik Bjurström och Rolf Sjöblom
ÅF-Energikonsult AB

VAD KOSTAR ASKAN?

Volymer från värmeverk (1996)	kton/år
Totalt värmeverk	689
Bottenaska	306
Ren bioaska (d v s exklusive torv)*	>40

* Gott råd från tung person i avfallsbranschen: *fråga inte myndigheterna vad Du får göra utan ange vad Du vill göra och redovisa varför detta skall tillåtas*

Volymer från skogsindustri (1995)	kton/år
Totalt	240

Deponiavgift	≈ 500 SEK/ton
Deponiskatt	250 SEK/ton

**Total teoretisk potential att spara i Sverige:
≈0,9 Mton/år à ≈0,8 kSEK/ton = ≈0,7 GSEK/år**

Alternativa destinationer för askan

Deponering	Återföring	Geotekniska ändamål*

* Total potential geotekniska material ≈ 100 Mton/år

DEPONERING

Användning

- Ren deponering (skatt utgår)
- Konstruktionsändamål (skatt återbetalas)
 - + utjämning
 - + tjälskydd
 - + jordtrycksbildare
 - + dränering
 - + gasavledning
 - + tätning
 - + odling

Funktionskrav

- Halt oförbränt
- Vattenhalt
- Vattengenomsläpplighet

Nuläge

- mest deponering (skatt utgår)
- konstruktionsändamål utreds (skatt återbetalas),
exempel Tveta deponi, Telge Återvinning, Södertälje

ÅTERFÖRING

Användning

- Vitalisering av skogsmark

Funktionskrav

- Spridbarhet
- Vattenbeständighet
- Halt oförbränt
- Halter av vissa tungmetaller

Nuläge

- Omfattande utredningar om krav för spridning på skogsmark
- Fortsatt behov av utprovning av teknik relaterad till spridbarhet
- Behov av utredning av betydelse av oförbränt

GEOTEKNISKA ÄNDAMÅL

Användning

- Schaktmassor
- Konstruktionsändamål
 - + dränering
 - + tätning
 - + friktion

Funktionskrav

- Vattenhalt
- Vattengenomsläpplighet
- Åldringsegenskaper
- Halt oförbränt
- Halt tungmetaller

Nuläge

- ???

OBS!

Kolaska samt aska från förbränning av hushållsavfall används för geotekniska ändamål i Sverige och utomlands

FÖRSLAG

Under förutsättning av att det finns intresse för vidare utveckling av det just redovisade

Förslag om rapport till nästa möte om *potential för askhantering*

- Synpunkter från mötet
- Arbetsgrupp (referensgrupp)
- Uppdrag till ÅF-Energikonsult att redovisa
 - + deponering
 - + återföring
 - + geotekniska ändamål
 - + tänkbara tekniker
 - + åtgärder i anläggningar
 - + utvecklingsbehov
- I detta arbete skall ÅF-Energikonsult
 - + utföra arbetet i enlighet med besked om inriktning
 - + tillvarata synpunkter
 - + kommunicera med arbetsgruppen

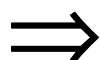
AVVATTNING

Tekniska Verken i Linköping AB

- Våtutmatad bottenaska med 100 % fuktkvot => dubbla deponiskatten och deponiavgiften =>
- Eget utvecklingsprojekt med
 - + separation av finfraktion
 - + självavrinning

Idéer

- Borde vara av intresse för fler anläggningar
- Tänkbar metod även avrinning med vakuum

Syfte

- Metod för användning i många anläggningar

Gemensamt projekt & rapport

- Tekniska Verken i Linköping AB
 - + separation av finfraktion, pilotskala
 - + självavrinning, pilotskala
- VÄRMEFORSK med ÅF-Energikonsult AB
 - + försök i laboratorieskala
 - + självavrinning och avrinning med vakuum i halvstor skala
 - + rapportering
 - + projektledning

TÄNKBARA TEKNIKER

Teknik	Process	Utrustning
Utmatning	Torr teknik så att askan kan hanteras vidare	Pulverkylare
Omförbränning	Reducering av halten oförbränt	Rosterugn eller roterugn
	Värmeutvinning	
	Avdrivning av oönskade tungmetaller	
Lakning	Extraktion av lösliga salter med vatten	”solution mining” + indunstare
Härdning / granulering	Tillsats av kalk* o/e koldioxid† och vatten	Blandare, intensivblandare ^o , valsplettering
	Beredning till lämplig gradering för spridning	
Blandning	Blandning med t ex bentonit för god vattentäthet	Blandare, intensivblandare ^o
Siktning	Utvinning av lämplig kornstorleksfördelning	Siktverk
Vindsiktning	Separation av finfraktion	Vindsiktverk
Dessutom åtgärder i anläggningar för separat hantering av olika bränslen och askflöden med olika egenskaper samt kvalitetssäkring/kvalitetskontroll		

* alternativt LD-slagg, † från pannan, ^o s k Eirich-blandare

